

HÄSTAR OCH UPPFÖDARE I SVERIGE

Nyckeltal för svensk hästuppfödning under åren 2016 - 2020

Foto: Jessica Hedlund

FÖRORD

Det är nu fjärde gången Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) ger ut rapporten Hästar och uppfödare i Sverige. Totalt har vi nu samlat statistik över 14 år, en god temperaturmätare av svensk avel och uppfödning. Just denna rapport sammanfattar statistiken från 2016-2020. Förutom statistik över avel och uppfödning finns ett avsnitt om när hästens liv är slut och hur hästkroppar tas omhand.

Vi ser att antalet betäckta ston har varierat under de fem år som samlas i rapporten. Men trots variationen ligger det totala antalet stadigt över 13 000, vilket är glädjande och visar på en stabil men inte växande svensk avel under perioden. Under pandemin har det från olika håll i hästnäringen vittnats om både ett ökat intresse för hästar generellt och stor efterfrågan på att köpa häst. Effekterna av den minskade aveln mellan 2009-2013 är även tydlig. Många letar häst att köpa som är i åldern 6-10 år, och under det senaste året har vi sett både en brist på hästar att köpa och en uppfattad prisökning. Förhoppningsvis ger det framåt en bra marknad för våra uppfödare och lockar fler till att föda upp hästar.

Under paraplyet Horses made in Sweden arbetar vi tillsammans med avelsorganisationerna i HNS Avelskommitté (Svenska Hästavelsförbundet, Svensk Galopp, Svensk Travsport, Swedish Warmblood Association och Lantbrukarnas Riksförbund Häst) för goda villkor för landets uppfödare och att sprida ordet om den svenska hästen. Uppfödning av svenska hästar bidrar till att skapa öppna landskap, biologisk mångfald och arbetstillfällen på den svenska landsbygden. Svensk uppfödning ger även bra förutsättningar för hållbara hästar som är spårbara för framtida köpare, det tycker vi är värt att kämpa tillsammans för!

Du hittar alla tidigare upplagor av denna rapport på vår hemsida, tillsammans ger de en långsiktig överblick över svensk avel. Använd dem gärna som diskussionsunderlag och för ökad kunskap så vi tillsammans kan utveckla och skapa intesse för uppfödning av svenska hästar.

Stockholm, november 2021
Hästnäringens Nationella Stiftelse

Karolina Lagerlund
VD

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	4
Avelsorganisationer.....	5
Registrerade hästar.....	6
Betäckta ston per ras och år.....	9
Registrerade föl per ras och år.....	11
Verksamma hingstar.....	14
Uppfödare i Sverige.....	16
Översikt 2007 - 2020.....	29
Avelsvärdering.....	33
Hur används hästen?.....	34
När hästens liv är slut.....	35
Horses made in Sweden.....	37
Tack till.....	38
Sammanfattning.....	39

INLEDNING

Rapporten presenterar svensk avelsstatistik för åren 2016 till 2020 och är författad av Maria Pettersson (HNS). All data kommer från landets godkända avelsorganisationer. Den inleds med ett avsnitt om godkända avelsorganisationer samt de nya EU-förordningarna om hästpass och djurhälsa (AHL) som trätt i kraft under 2021. Efter det följer ett avsnitt om hur många registrerade hästar som finns hos landets avelsorganisationer.

Fortsättningsvis presenterar vi antalet betäckta ston, registrerade föl och verksamma hingstar inom olika raser. Därefter kommer ett avsnitt om de som föder upp hästarna, hur många som föder upp hästar regelbundet inom olika raser och var i landet uppfödarna finns. Avelsvärdering inom olika raser beskrivs kort följt av ett avsnitt om hur hästarna används utöver aveln.

Vi avslutar med ett avsnitt om vad som händer när hästens liv är slut, samt en jämförelse av hur många hästar som rapporteras in döda till avelsorganisationerna och hur många avlidna som vi vet tas omhand av olika aktörer.

I jämförelse med tidigare versioner av Hästar och uppfödare i Sverige så finns statistik från något färre raser redovisade, det beror på att ett par organisationer inte har kunnat lämna över statistik denna gång. Var uppmärksam på att diagrammen i rapporten har olika skalor.

Trevlig läsning!

AVELSORGANISATIONER

Godkända avelsorganisationer 2021-10-04

- Svenska Hästavelserförbundet*
- Svensk Travsport
- Svenska Arabhästregistraturen
- Swedish Warmblood Association, SWB
- Sveriges Shetlandssällskap
- Avelsföreningen för specialhästraser
- Svenska Avelsföreningen för Amerikanska Hästraser*
- Föreningen Nordsvenska Hästen
- Avelsföreningen Svenska Ardennerhästen
- Svenska Fjordhästföreningen
- Svenska Connemarasällskapet
- Svenska Tinkersällskapet*
- Svenska Russavelsföreningen
- Svenska Islandshästförbundets stiftelse för avel
- Svenska New Forestföreningen
- Svenska Welshponny- och Cobföreningen
- Avelsföreningen för Svensk Ridponny
- Svensk Galopp
- Svenska föreningen för Irish Cob

För följande raser gör Svenska Hästavelserförbundet hästpass och tilläggsregistreringar:

- American curly
- Amerikansk miniatyrhäst
- Clydesdale
- Dartmoorponny
- Exmoor
- Fjordhäst**
- Haflinger
- Irish Cob**
- Kaspisk häst
- Kigermustang
- Rysk basjkir
- Shagya-arab
- Shire
- Häst med okänd härstamning
- Korsningshästar och ponnyer

Både hästpassförordningen och djurhälsoförordningen innebär fler förändringar, både för hästhållare och gällande hästpassens utformning. Besök Jordbruksverkets hemsida eller din avelsorganisation/registerförande föreningens hemsida för mer information.

HÄSTPASSFÖRORDNINGEN (EU) 2021/963

trädde i kraft den 7 juli 2021. I den regleras identifiering och registrering av hästdjur samt hur hästpassen ska utformas. Alla hästar ska registreras och få ett hästpass senast vid årsskiftet det år hästen föds, alternativt senast vid 6 månaders ålder, beroende på vad som infaller sist.

Avelsorganisationer och registerförande föreningar utfärdar hästpass. Avelsorganisationerna ansvarar även för stambokföring och avelsvärdering för sin eller sina raser. Om hästen är importerad och har ett pass från ett annat land måste den tilläggsregistreras i Sverige. Tilläggsregistreringen görs också hos en avelsorganisation eller en registerförande förening.

DJURHÄLSOFÖRORDNINGEN (AHL) (EU)

2016/429 trädde i kraft den 21 april 2021 och syftar till ett bättre smittskydd för alla djur.

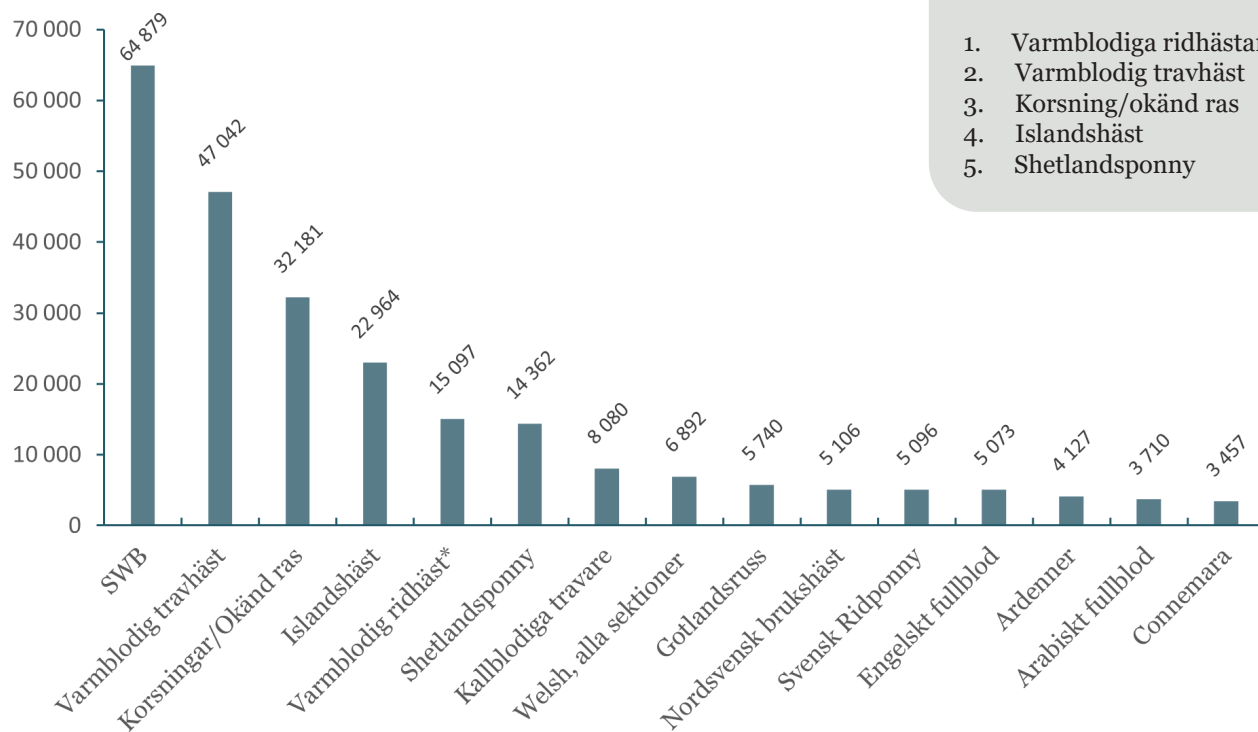
När hästen har ett pass och är registrerad i Sverige finns den med i Centrala hästdatabasen hos Jordbruksverket. Fr.o.m. den 1 oktober 2021 ska alla platser där hästar hålls registreras i Jordbruksverkets anläggningsregister. Hästarna som ska hållas på anläggningen i 30 dagar eller mer ska registreras där, vilket görs med hjälp av den centrala hästdatabasen.

* Även godkända som registerförande föreningar

** Svenska Hästavelserförbundet utfärdar hästpass men är inte avelsorganisation för dessa raser

REGISTRERADE HÄSTAR

Hästar registrerade i Sverige med födelseår 2001-2020 vilka ej är inrapporterade som döda

FEM I TOPP

De fem populäraste raserna i Sverige 2001-2020

1. Varmblodiga ridhästar** 31%
2. Varmblodig travhäst 18%
3. Korsning/okänd ras 13%
4. Islandshäst 9%
5. Shetlandsponny 6%

* Tillägsregistrerade i SWB

** Inkluderar SWB och varmblodiga ridhästar tillägsregistrerade i SWB

SVENSKFÖDDA HÄSTAR registreras i samband med att hästens pass utfärdas. Hästar som importerats från andra länder registreras när hästägaren ansöker om tillägsregistrering i Sverige.

Alla hästar ska finnas registrerade hos en avelsorganisation eller registerförande förening, hästarna ska också finnas registrerade på den anläggning där de stadigvarande hålls. Anläggningsregistret finns hos Jordbruksverket.

TOTALT FINNS idag 255 000 hästar födda 2001-2020 registrerade hos en avelsorganisation eller registerförande förening. Siffran är något lägre än i den tidigare versionen av denna rapport, det förklaras bland annat av att alla organisationer inte kunnat bidra med statistik denna gång. Det kan också bero på en minskad avel (se statistik på sidan 29) och att en avelsorganisation förbättrat sitt system för rapportering av avlidna hästar, vilket gett en ökad återrapportering av dödsfall.

Jordbruksverket skattade under 2016 att vi har 355 500 hästar i Sverige. Skattningen baseras på frågor till fastighetsägare om antalet hästar på fastigheten. I Jordbruksverket skattning finns ingen avgränsning för födelseår, vilket förklarar en del av skillnaden i antal. Troligen finns det även hästar i landet som fortfarande inte har hästpass eller är tillägsregistrerade.

REGISTRERADE HÄSTAR

Hästar registrerade i Sverige med födelseår 2001-2020 vilka ej är inrapporterade som döda

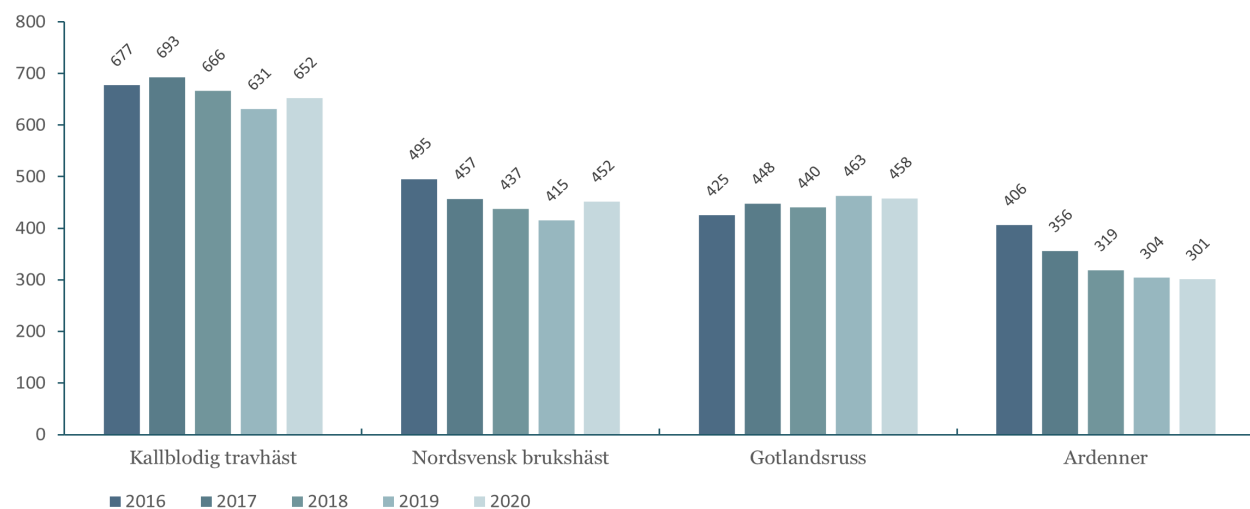
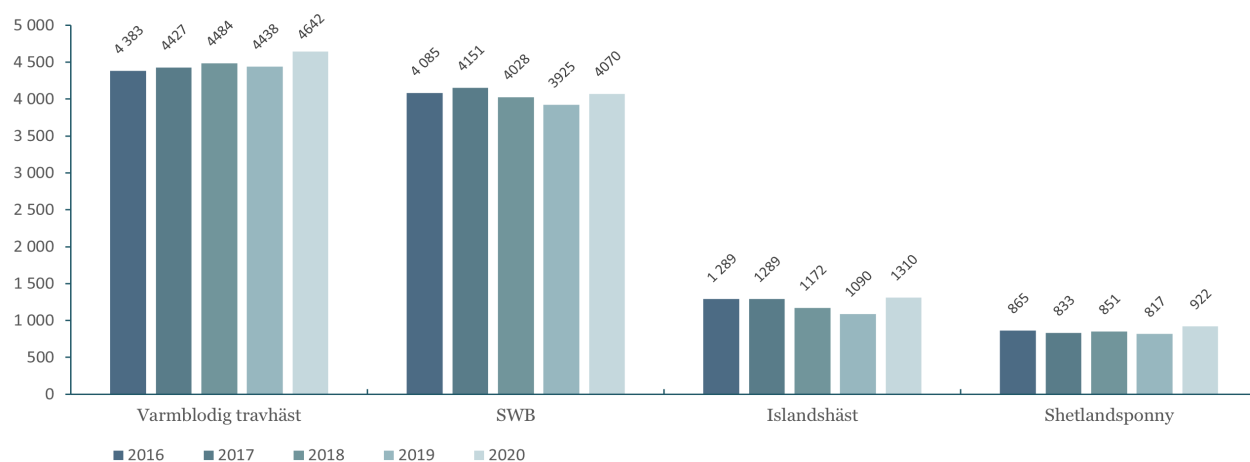
ÖVRIGA RASER

Achalteke	2	Hispanoarab	7
American Curly	278	Irish Cob	1294
American Painthorse*	350	Kaspisk Häst	81
American Quarterhorse*	1079	Kigermustang	77
Amerikansk Miniaturhäst	280	Knabstrupper	56
Angloarabiskt fullblod	156	Lipizzaner	197
Appaloosa	98	Lusitano	48
Brittisk Rid- och Sportponny	13	Morganhäst	388
Clydesdale	24	New Forest	2518
Dartmoor	247	Pura Raza Española	26
Edelbluthaflinger	4	Rysk Basjkir	240
Exmoor	54	Shagya-arab	68
Fjordhäst	2046	Shire	263
Frieser	2	Tinker	416
Haflinger	859	Tyrolerhaflinger	40

*Hästar födda 2001-2010

BETÄCKTA STON PER RAS OCH ÅR

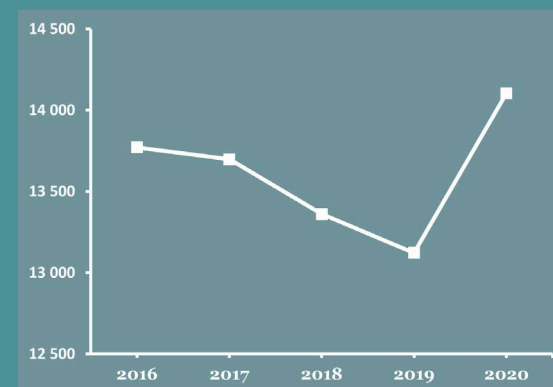

Observera att ovanstående diagram har olika skalor

ANTALET BETÄCKTA STON visar betäckningar och insemineringar som sker på svenskregistrerade ston, i Sverige eller utomlands. Statistiken baseras på hingstens ras och avkomman kan bli antingen renrasig eller korsning. Att betäcka ston utomlands är vanligt både för Engelskt fullblod och Varmblodig travhäst.

ÅREN 2009-2013 minskade antalet betäckningar kraftigt, men har sedan dess nått högre och stabilare nivåer igen. Vissa raser minskar något medan andra ökar. Det totala antalet betäckta ston per år har legat relativt stadigt de senaste fem åren.

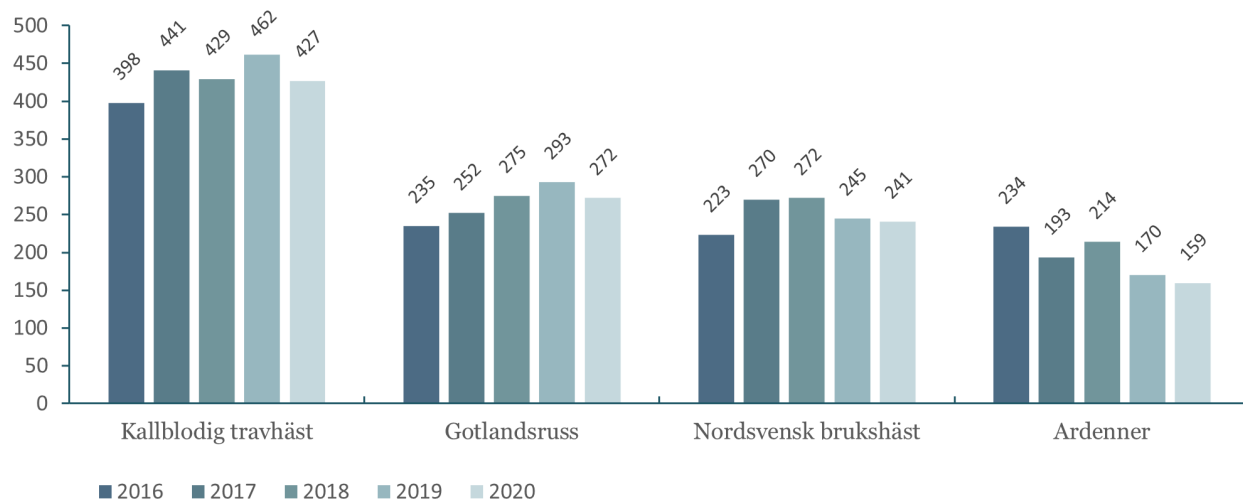
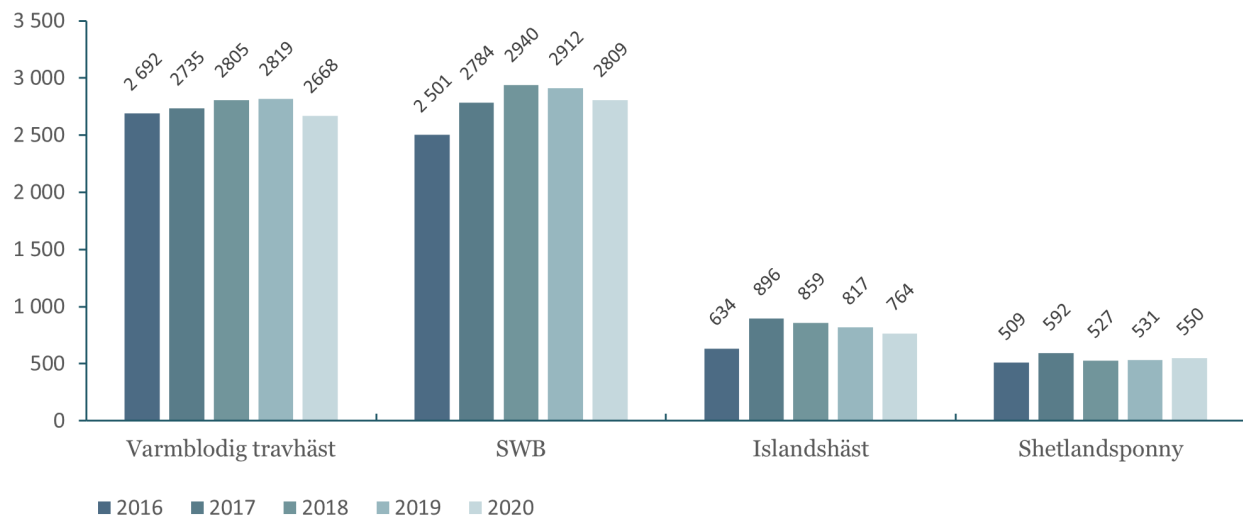
TOTALT ANTAL BETÄCKNINGAR

BETÄCKTA STON PER RAS OCH ÅR

ÖVRIGA RASER	2016	2017	2018	2019	2020
American Curly	14	16	11	5	14
Amerikansk miniatyr		24	26	48	33
Angloarabiskt fullblod	6	13	1		
Appaloosa			3	1	
Arabiskt fullblod	165	151	102	129	182
Connemara	108	95	101	110	133
Dartmoor	20	17	17	8	13
Engelskt Fullblod	305	219	210	137	166
Exmoor	6			2	5
Fjordhäst	111	125	114	136	146
Frieser	14		6		
Haflinger	26	33	29	28	16
Irish Cob	34	52	43	59	56
Kaspisk häst		6	4	7	8
Kigermustang		6		7	13
Korsningar/okänd ras	27	17	13	21	24
Lipizzaner	17	11	14	10	18
Morgan	25	25	22	29	47
New forest	109	115	110	110	139
Pura Raza Española	16		9	15	
Rysk Basjkir	19	15	6	8	7
Shire	5	3		1	
Specialras/övriga renrasiga	16	53	20	41	96
Svensk Ridponny	100	48	100	125	181

REGISTRERADE FÖL PER RAS OCH ÅR

Observera att ovanstående diagram har olika skalor

ANTALET REGISTRERADE FÖL per ras och år inkluderar för de flesta raser bara de föl som inte dött/avlivats innan registrering. Vissa raser stambokförs i andra länder och tilläggsregistreras inte alltid inom en specifik ras i Sverige, här redovisas de i kategorin korsningar/okänd ras.

ANTALET REGISTRERADE FÖL och antalet betäckta ston är inte direkt sammankopplade. Dels leder inte alla betäckningar till levande föl, dels så registreras inte alltid fölet som samma ras som fadershingsten, vilket statistiken för betäckta ston bygger på.

TOTALT ANTAL REGISTRERADE FÖL

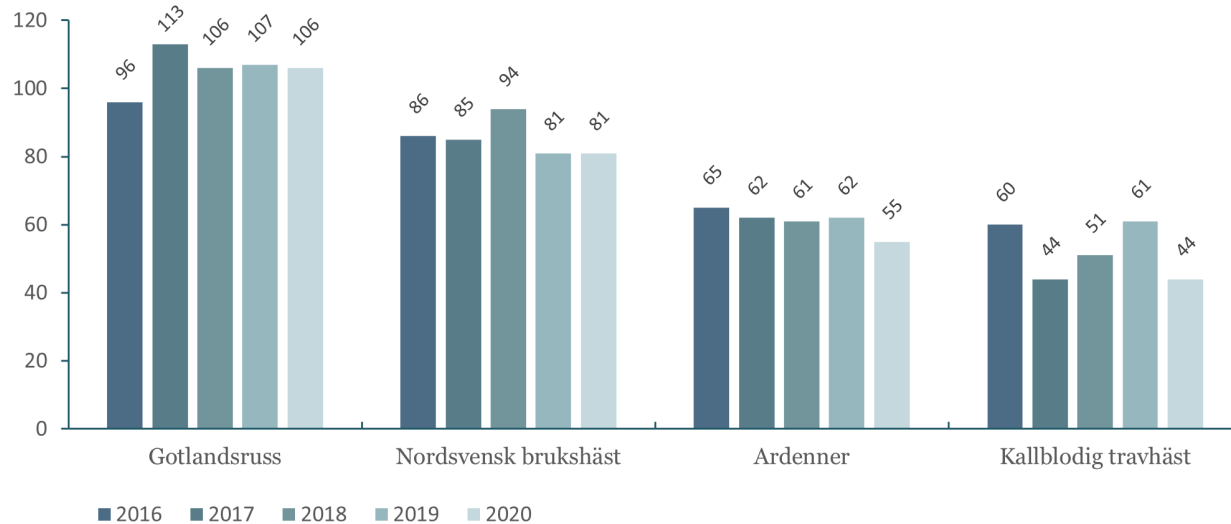
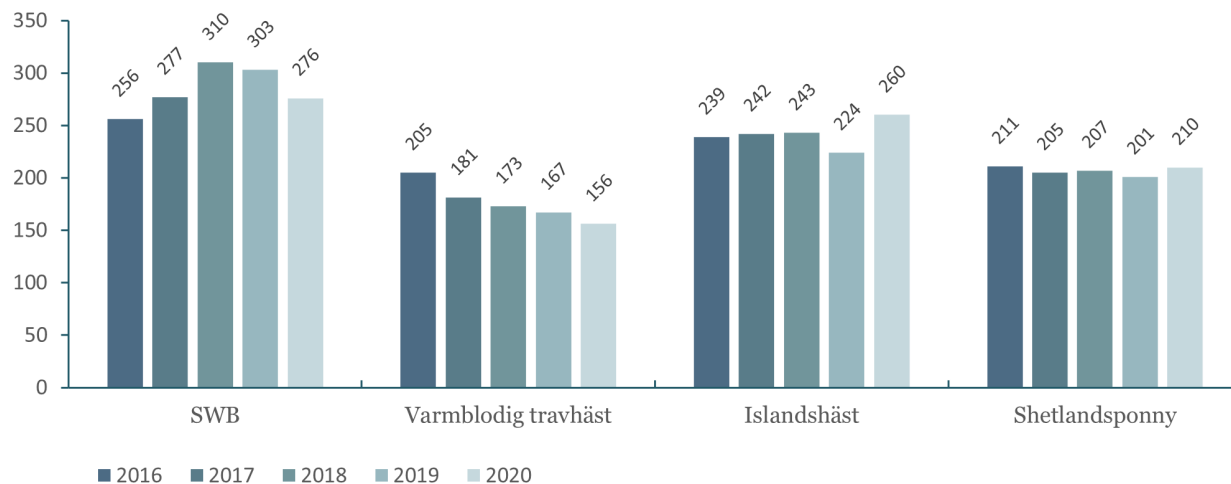

REGISTRERADE FÖL PER RAS OCH ÅR

ÖVRIGA RASER	2016	2017	2018	2019	2020
American Curly	9	8	6	3	0
Amerikansk miniatyr	25	17	19	25	10
Angloarabiskt fullblod	3	3	6	7	3
Appaloosa	7				
Arabiskt fullblod	83	131	131	77	73
Connemara	52	59	51	53	61
Dartmoor	6	11	7	9	5
Engelskt Fullblod	226	214	230	190	177
Exmoor	3	2	1	2	0
Fjordhäst	87	91	72	85	85
Haflinger	13	21	14	16	13
Irish Cob	21	33	36	34	38
Kaspisk häst	2	1	3	3	2
Kigermustang		7	11	14	10
Korsningar/okänd ras	291	457	374	317	230
Lipizzaner	5	8	8	9	6
Morgan	16	21	20	15,0	19,0
New forest	72	60	56	64	45
Rysk Basjkir	6	6	6	2	6
Shire	2	1	1		0
Svensk Ridponny	115	129	136	116	122

VERKSAMMA HINGSTAR PER RAS OCH ÅR

Observera att ovanstående diagram har olika skalor

ANTALET VERKSAMMA HINGSTAR och hur många ston varje hingst betäcker varierar mycket mellan olika raser. Dels beror variationen på om artificiell insemination (AI) används inom rasen eller om hingstarna betäcker naturligt.

AI blir allt vanligare inom många raser, som mest används det i aveln inom SWB och Varmblodig travhäst.

Engelskt fullblod använder däremot bara naturlig betäckning, det är också det vanligaste inom flera ponny- och kallblodraser.

Inom SWB används främst AI, ungefär 1/3 av hingstarna användes till 10 ston eller fler under 2020, knappt 1/3 användes bara till ett sto samma år.

DIAGRAMMEN VISAR de åtta raser med flest använda hingstar i Sverige. Inom aveln på Varmblodig travhäst och Engelskt fullblod betäcks vanligen en andel av stona utomlands.

VERKSAMMA HINGSTAR PER RAS OCH ÅR

ÖVRIGA RASER	2016	2017	2018	2019	2020
American Curly	5	5	6	2	5
Amerikansk miniatyr	8	11	13	18	13
Angloarabiskt fullblod	1	2	1		
Arabiskt fullblod	46	44	38	32	34
Connemara	24	25	26	25	22
Dartmoor	6	6	7	5	5
Engelskt Fullblod	23	23	19	14	16
Exmoor	3			2	3
Fjordhäst	31	34	31	30	35
Frieser	2		1		
Haflinger	9	10	8	7	9
Irish Cob	12	13	18	18	17
Kaspisk häst	1	4	2	2	4
Kigermustang		1		1	2
Korsningar/okänd ras	2	7	3	8	9
Lipizzaner	6	5	6	5	7
Morgan	9	10	12	9	15
New forest	34	28	26	28	24
Pura Raza Española	6		6	9	
Rysk Basjkir	4	5	2	3	4
Shire	3	3		1	
Specialras/övriga renrasiga	9	19	9	10	32
Svensk Ridponny	14	5	13	13	14

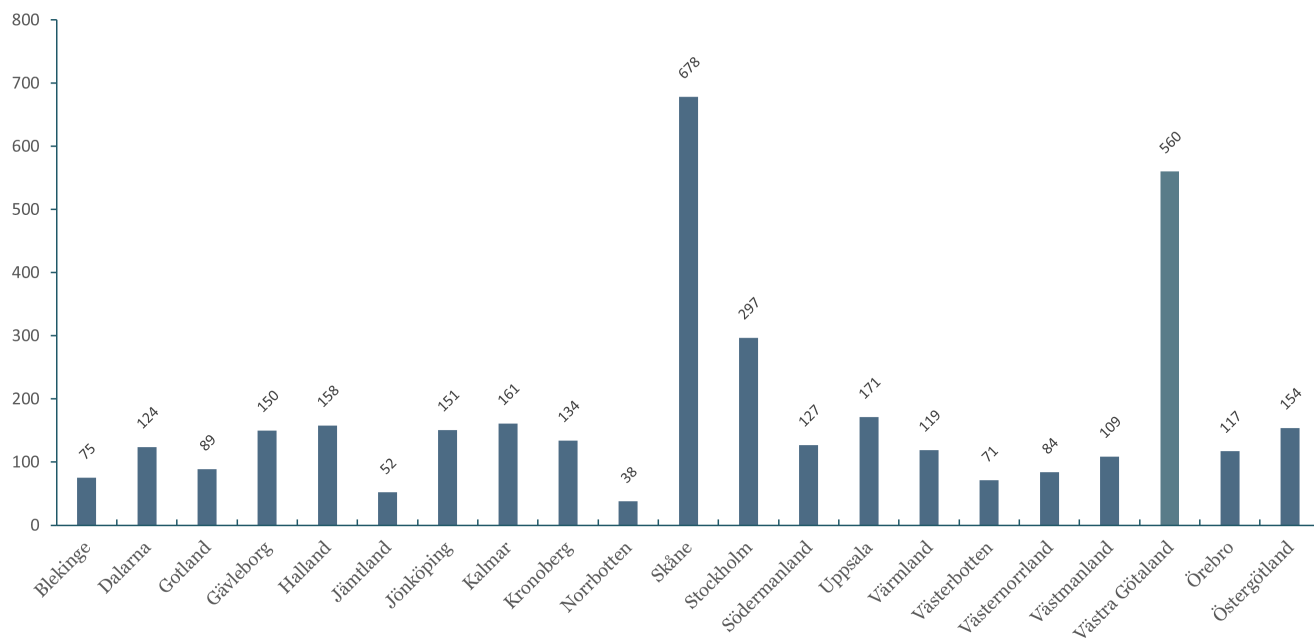
TOTALT ANTAL VERKSAMMA HINGSTAR

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare - geografisk spridning fördelad efter postort

Totalt **3619** uppfödare

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

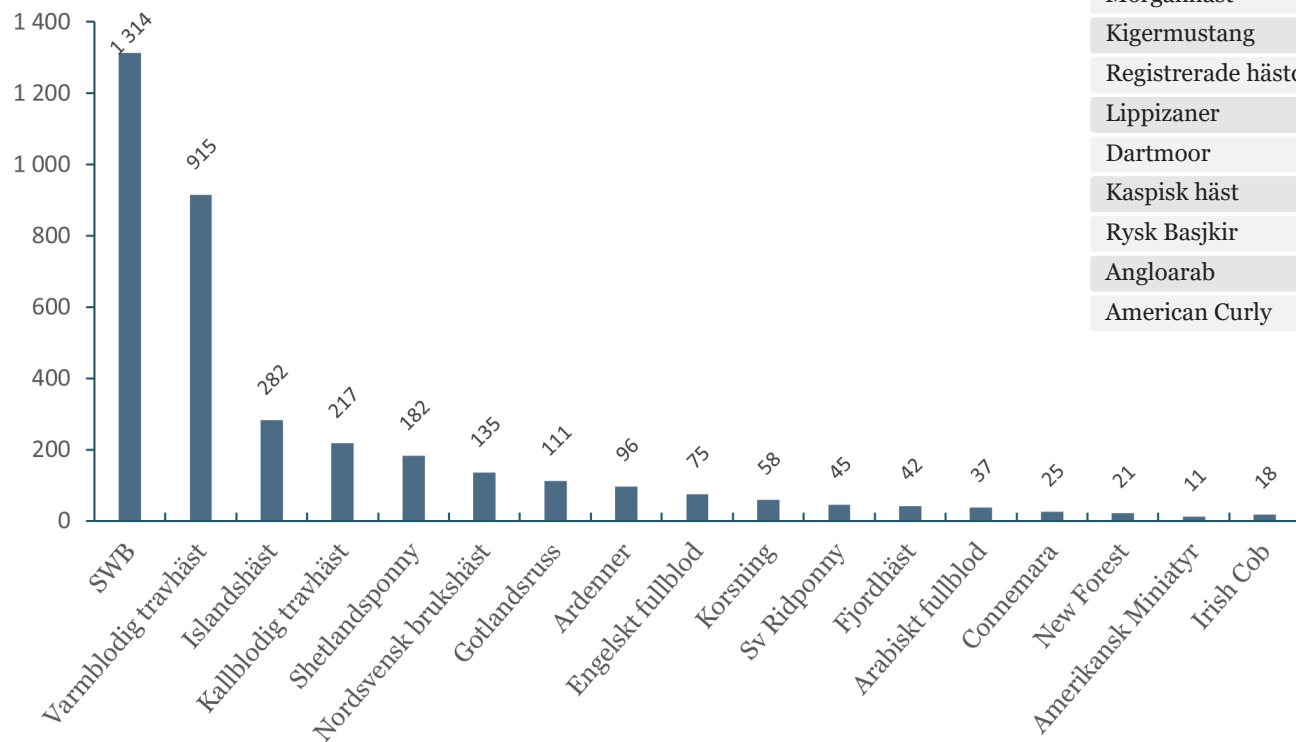
I sammanställningen ingår bara uppfödare i Sverige, uppfödare i andra länder som stambokfört sina hästar i en svensk stambok inkluderas inte.

UPPFÖDARNA har lokaliserats till respektive län med hjälp av postort. Absolut flest uppfödare verkar i Skåne, följt av Västra Götaland. Minst antal verkar i Västerbotten och Jämtland. Fördelningen varierar mellan raser.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare - per ras under åren 2018 -2020

ÖVRIGA RASER

Haflinger	7
Morganhäst	7
Kigermustang	5
Registrerade hästdjur	3
Lippizaner	3
Dartmoor	3
Kaspisk häst	2
Rysk Basjkir	2
Angloarab	2
American Curly	1

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

I JÄMFÖRELSE med den tidigare upplagan av Hästar och uppfödare i Sverige från 2016, har ett stort antal raser fått fler uppfödare.

Den största ökningen ses inom SWB, som hade 992 uppfödare vid den förra mätningen och som i denna mätning har 1 314 uppfödare.

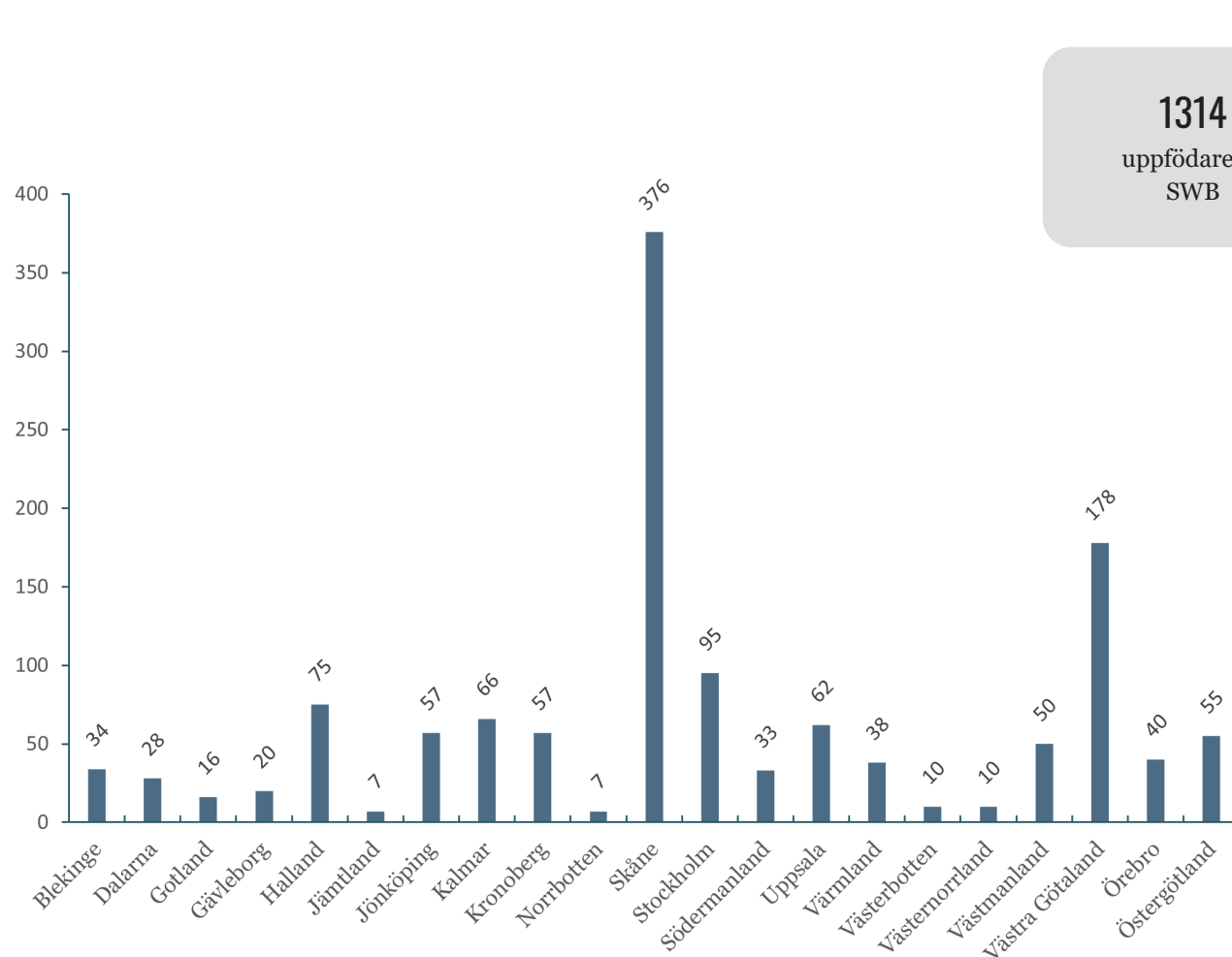
ETT STORT ANTAL HÄSTAR föds upp av någon som bara föder upp enstaka föl, med flera års mellanrum. Uppfödning i större skala är vanligast inom raserna Varmblodig travhäst, SWB, Islandshäst och Shetlandspanny.

63% av fölen som fötts under åren 2018 - 2020 är födda hos en uppfödare.

37% av fölen är födda hos en person eller företag som bara fött upp ett eller flera föl under ett av dessa tre år.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare SWB - geografisk spridning fördelad efter postort

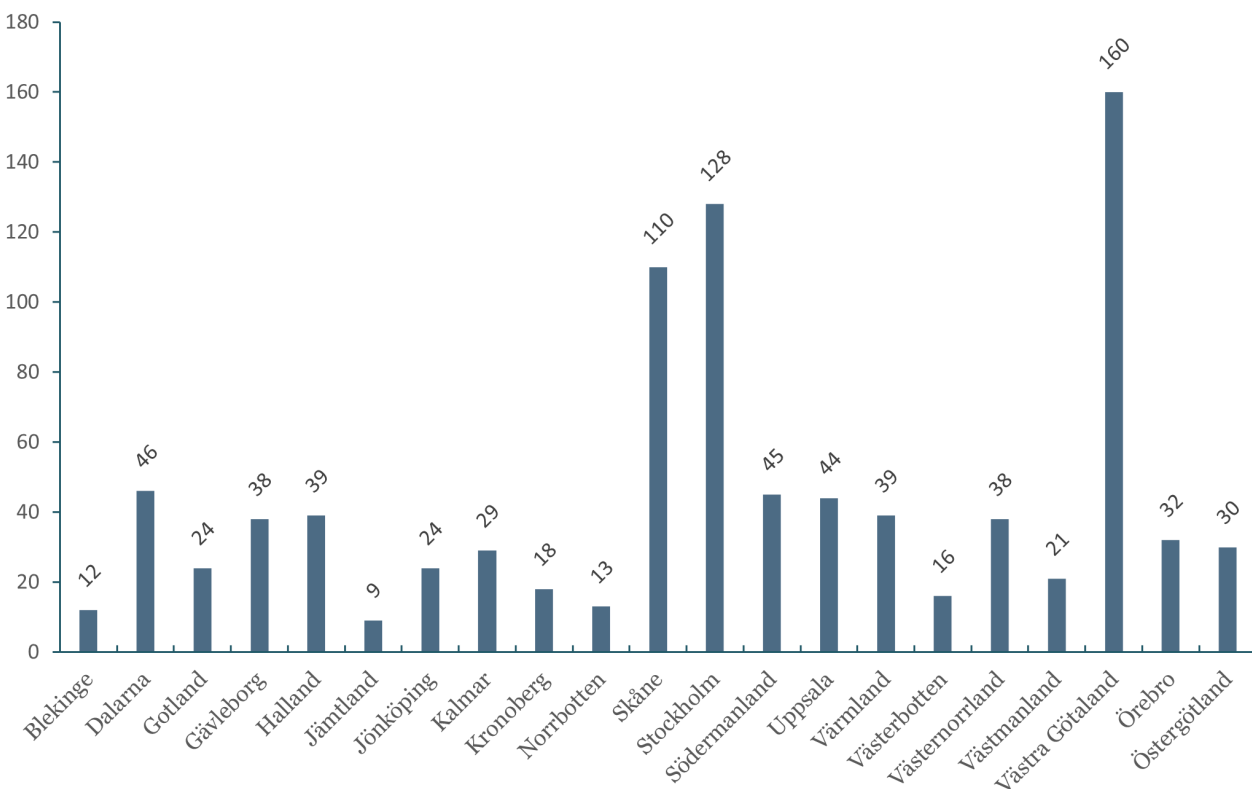

1314
uppfödare av
SWB

62% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare Varmblodig Travhäst - geografisk spridning fördelad efter postort

915
uppfödare av
Varmblodig Travhäst

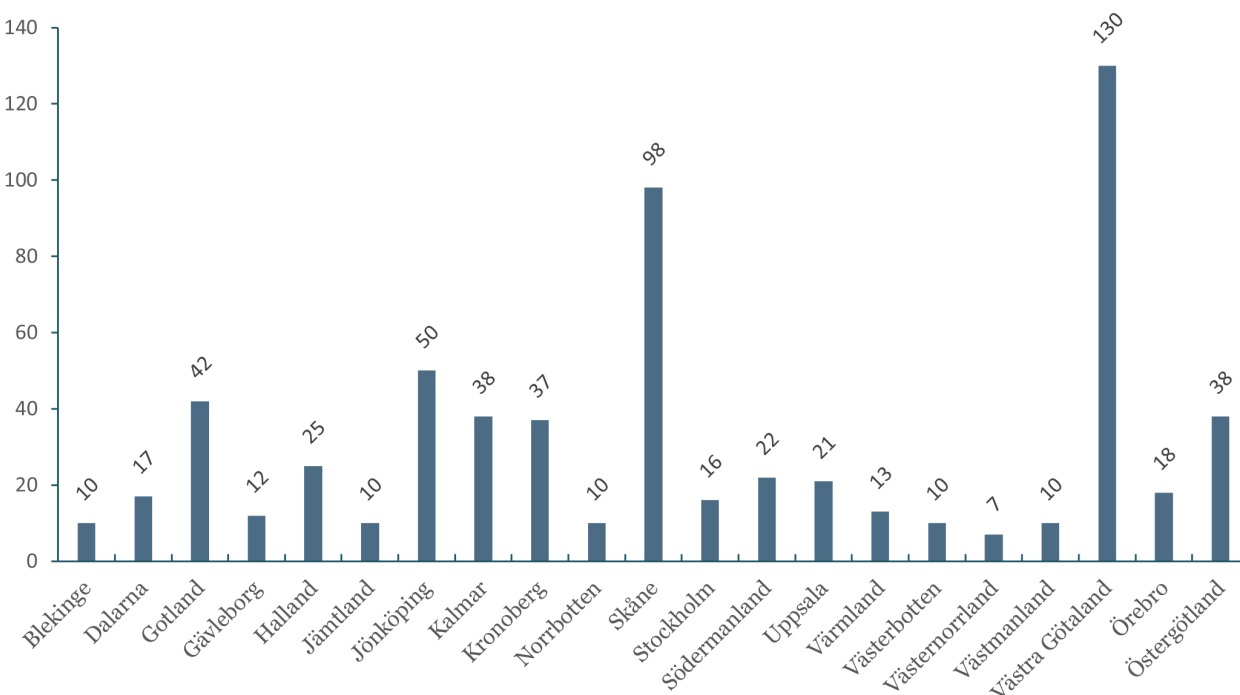
70% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

Foto: Jessica Ortiz Bergström

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare av hästar i Blå Basen - geografisk spridning fördelad efter postort

634
uppfödare av
hästar i Blå Basen

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

RASERNA Clydesdale, Exmoor, Frieser, Lusitano, Mustang, Shagyaarab, Shetlandspönni, Shire, Tinker och Welsh ingår inte i diagrammet men finns registrerade i Blå basen.

SHETLANDSPÖNNYUPPFÖDARE finns redovisade i ett eget diagram på sidan 27. För övriga raser har statistiken inte funnits tillgänglig eller så har ingen fött upp rasen regelbundet under åren 2018-2020.

52% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Hästar i Blå Basen

UPPFÖDARE I BLÅ BASEN INKLUDERAR FÖLJANDE RASER

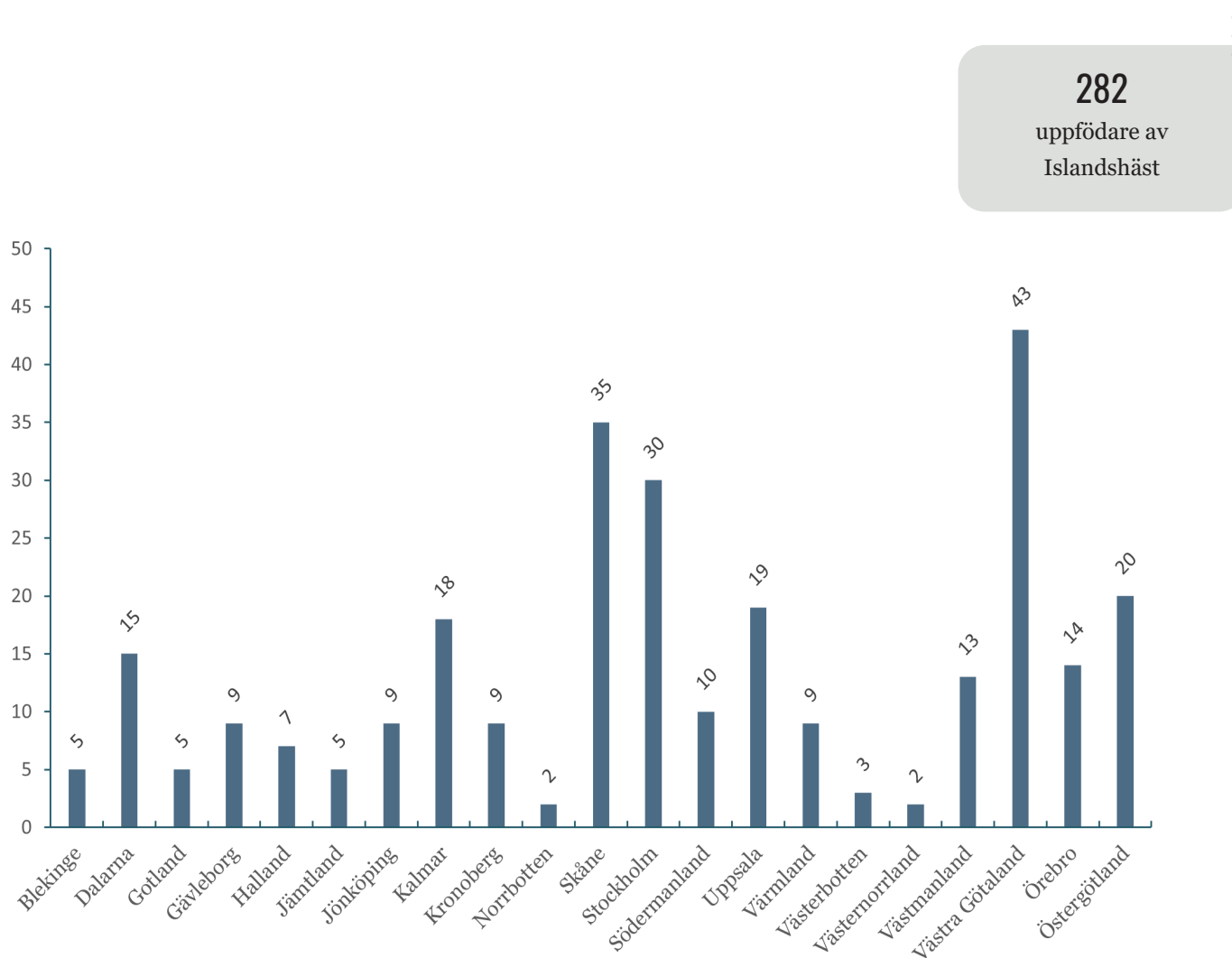
American Curly Horse
Amerikansk Miniatur
Angloarab
Arabiskt fullblod
Ardenner
Connemara
Dartmoor
Fjordhäst
Gotlandsruss
Haflinger
Irish Cob
Kaspisk Häst
Kigermustang
Korsningsponnyer/hästar
Lippizaner
Morganhäst
New Forest
Nordsvensk brukshäst
Registrerat hästdjur (stambokförd i annat land)
Rysk Basjkir
Svensk Ridponny

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare av Islandshäst - geografisk spridning fördelad efter postort

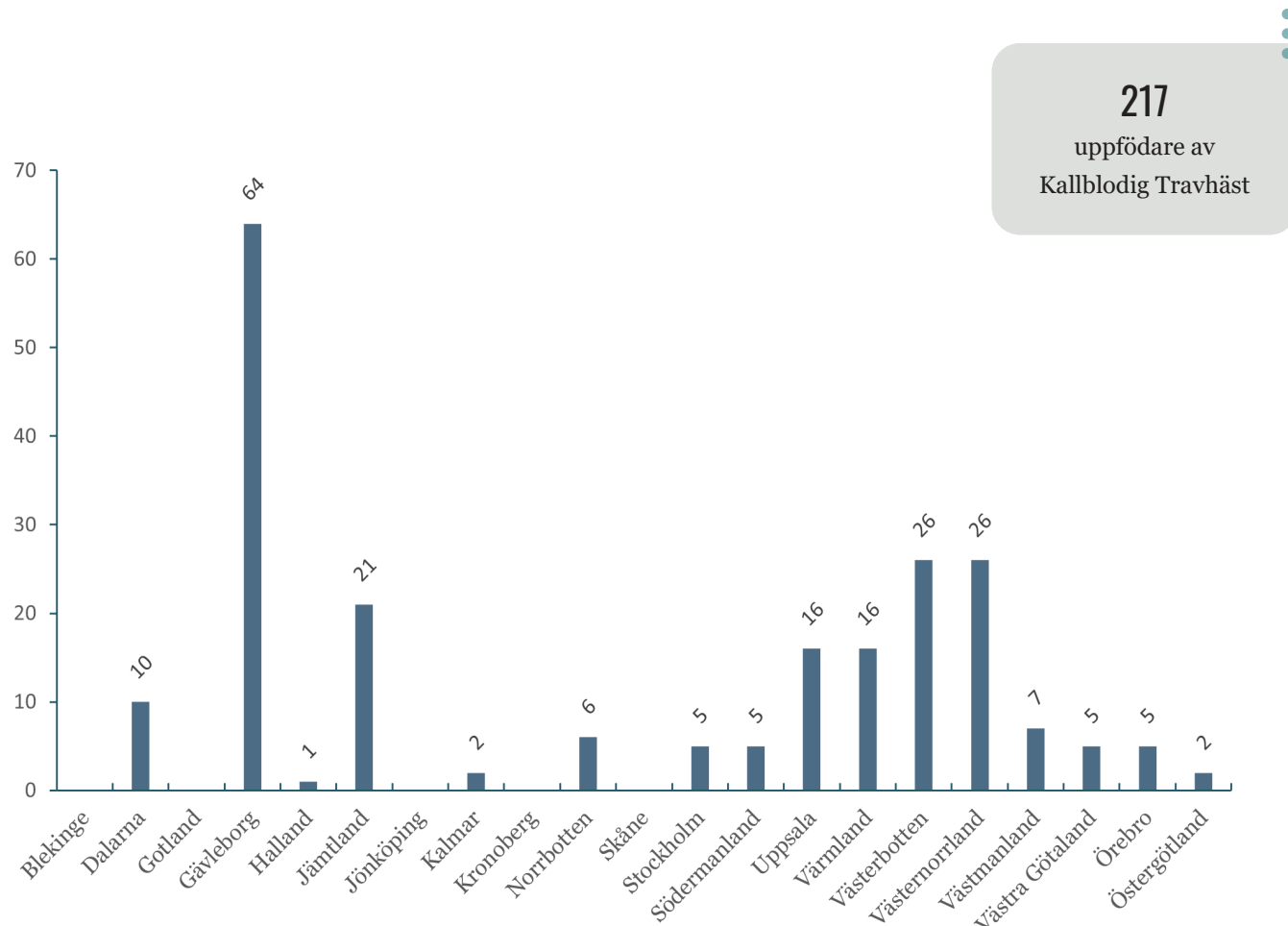

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

49% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare av Kallblodig Travhäst - geografisk spridning fördelad efter postort

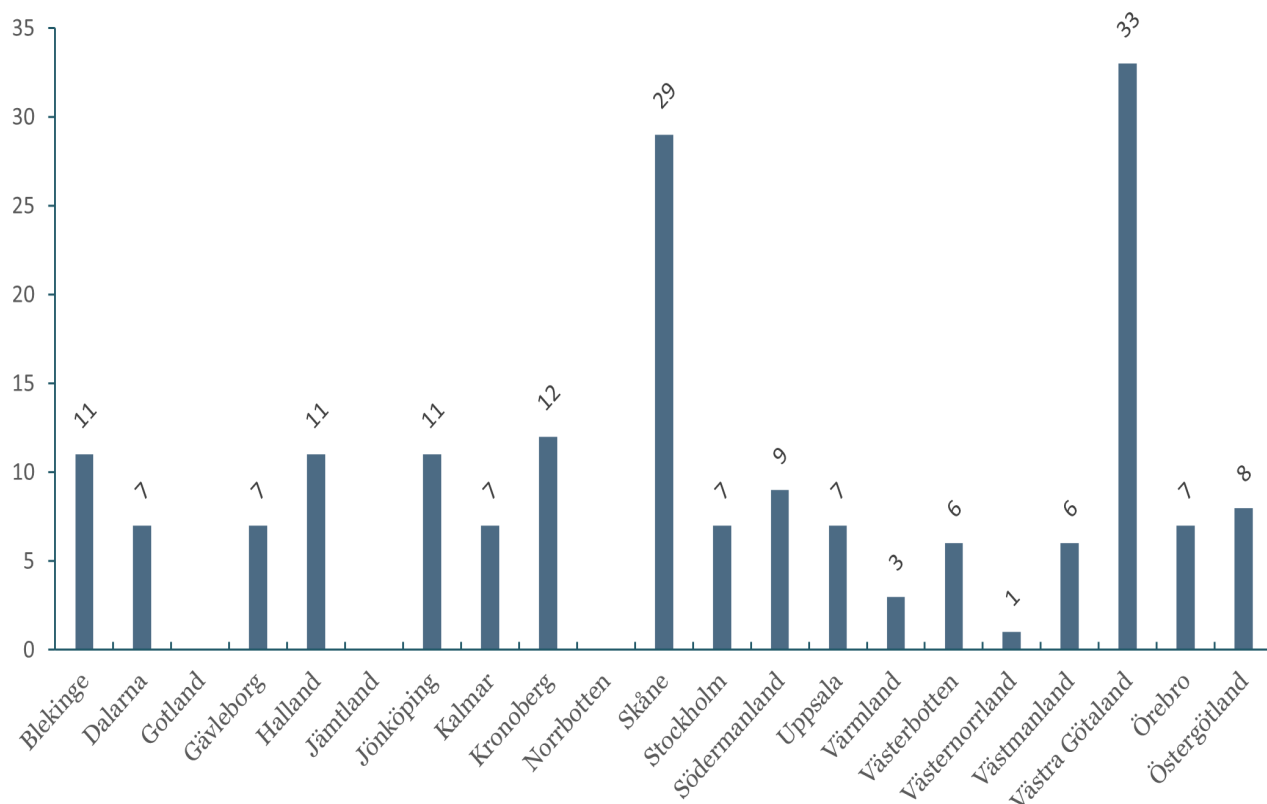

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

67% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

UPPFÖDARE I SVERIGE

Antal uppfödare av Shetlandspanny - geografisk spridning fördelad efter postort

182
uppfödare av
Shetlandspanny

DEFINITIONEN AV UPPFÖDARE är i denna rapport den person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre av åren 2018-2020.

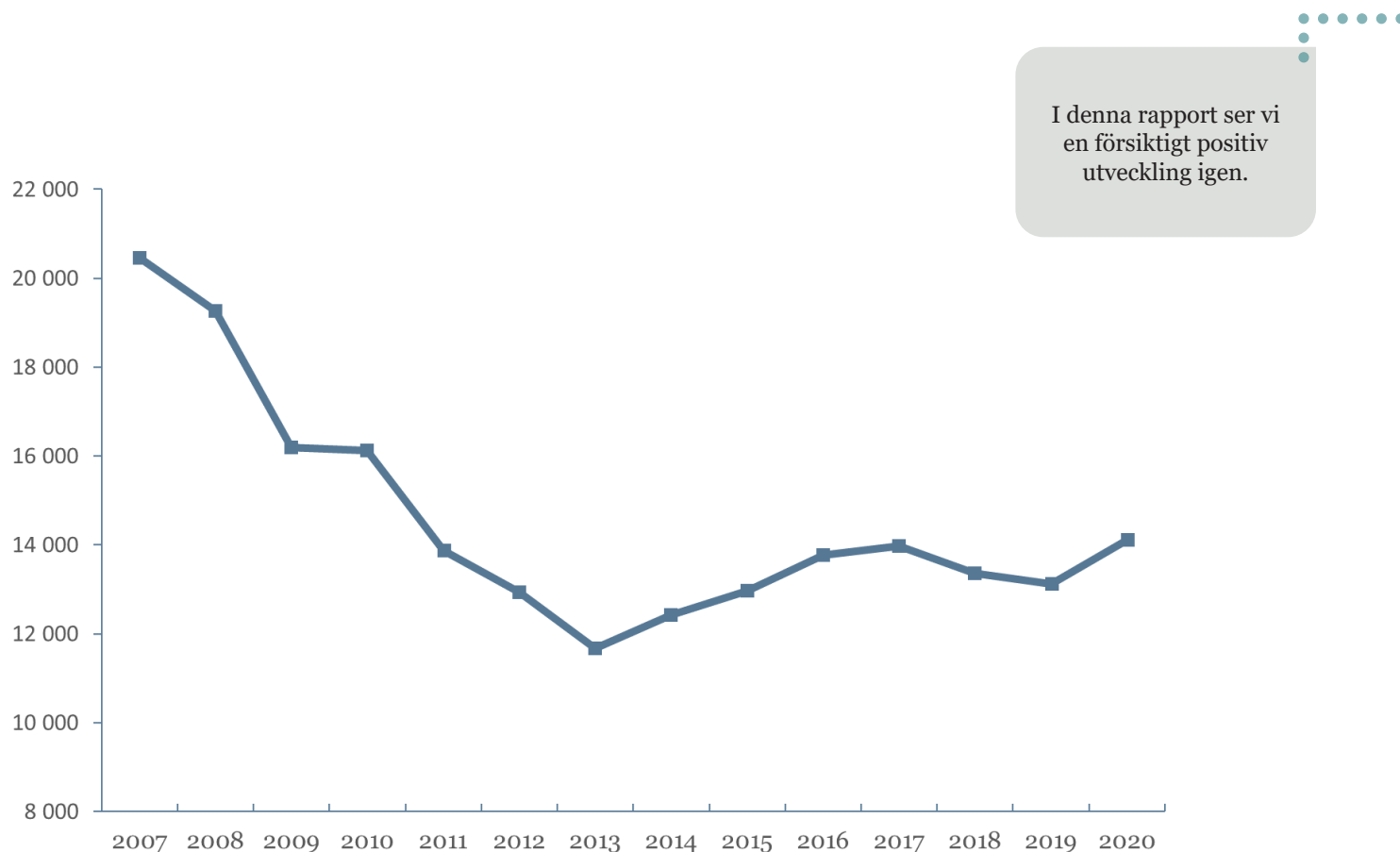
STÖRST ANDEL FÖL inom en ras som föds upp hos en uppfödare hittas inom Shetlandspannyer. Av drygt 1 600 födda föl under perioden, är 75 % födda hos en uppfödare.

75% av fölen födda under perioden är uppfödda hos en uppfödare.

ÖVERSIKT 2007-2020

ANTAL BETÄCKTA STON - betäckningar som registreras i Sverige *

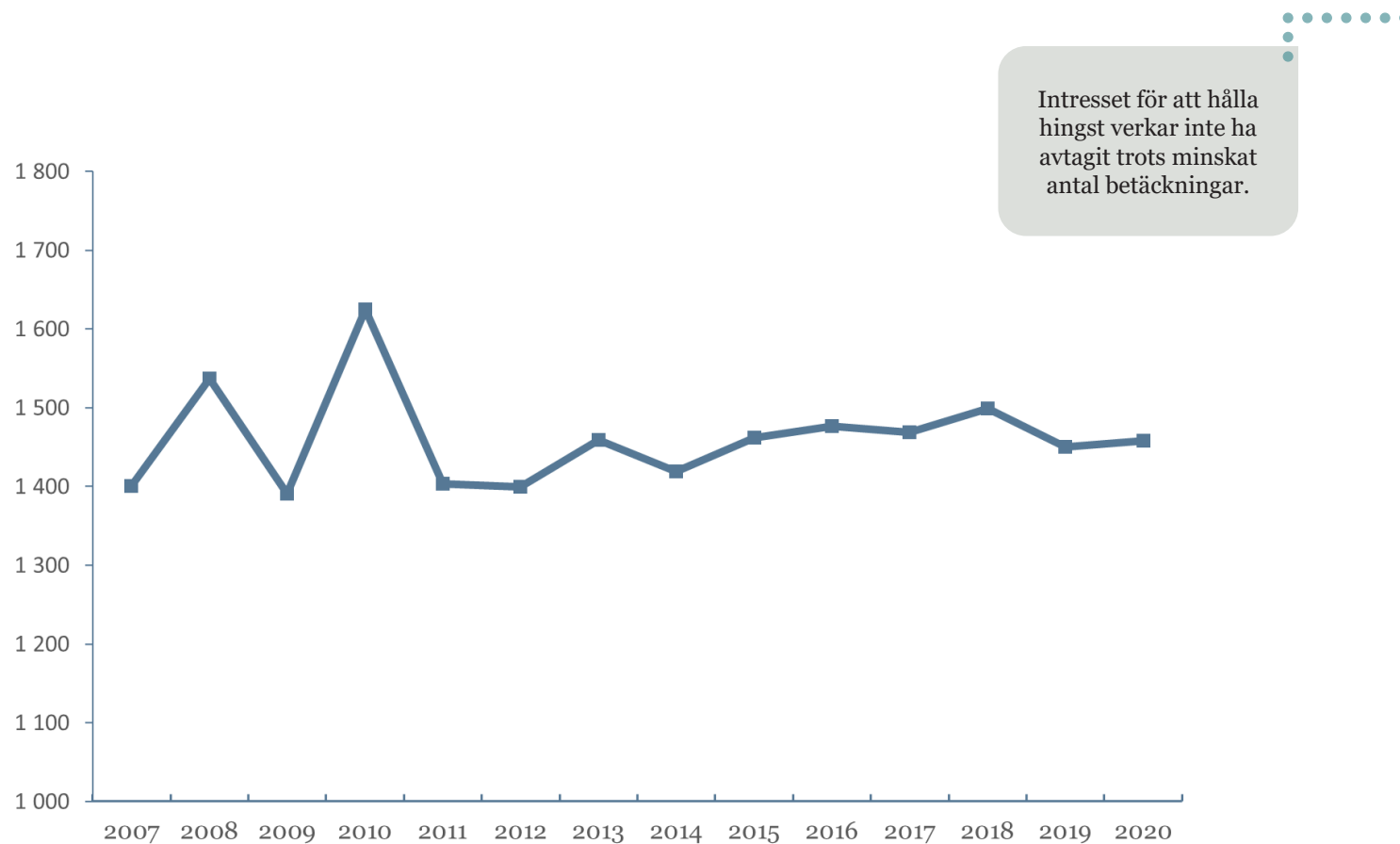

DET ÄR NU FJÄRDE GÅNGEN RAPPORTEN HÄSTAR OCH UPPFÖDARE I SVERIGE GES UT och det finns därmed samlad statistik över 14 år. Mycket har hänt inom aveln under denna period, det totala antalet betäckta ston minskade mycket under åren 2007 till 2013, troligen till följd av finanskrisen (2007-2008) och dess följder med en instabil internationell marknad. Därefter ses en positiv utveckling igen men aveln är inte tillbaka i samma nivå som tidigare.

*Inkluderar inte Welsh (alla sektioner) samt American-paint eller quarter då data inte finns för alla år

ÖVERSIKT 2007-2020

ANTAL VERKSAMMA HINGSTAR - betäckningar som registreras i Sverige*

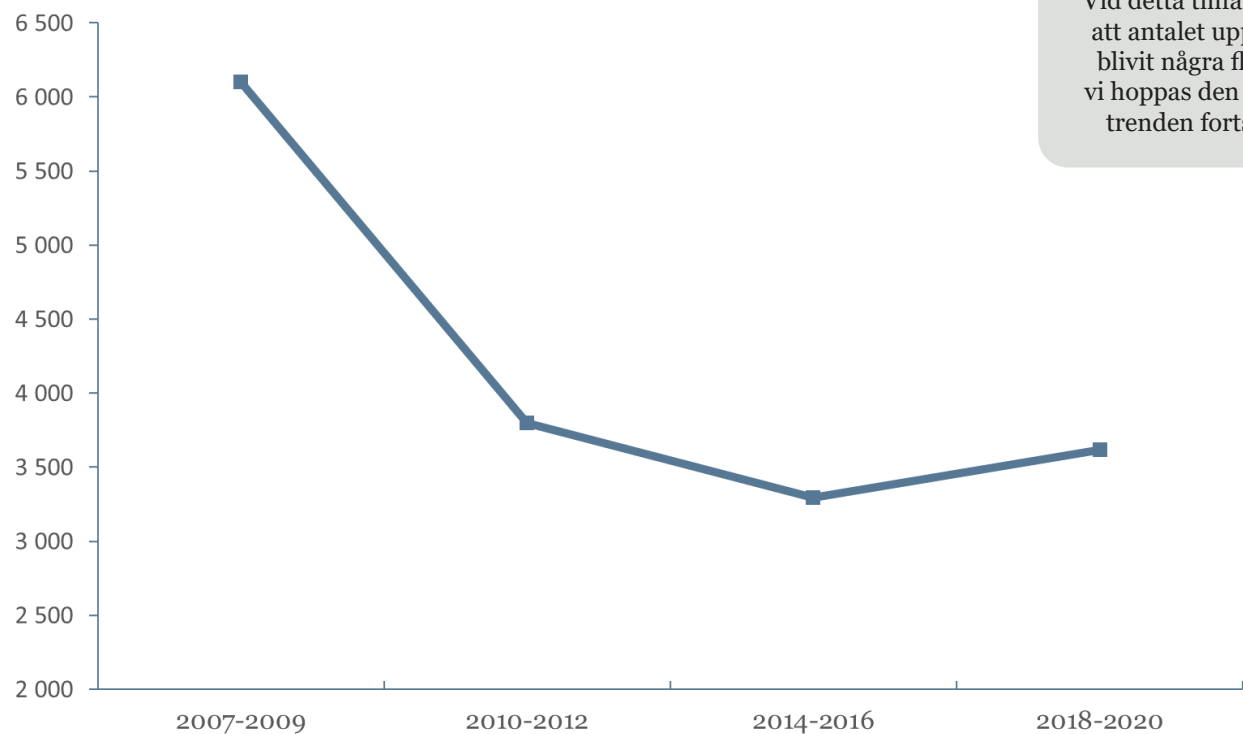
ANTALET VERKSAMMA HINGSTAR har däremot inte förändrats särskilt mycket över tid. Förutom ett par år med toppar, 2008 och 2010, har antalet hingstar som verkar i avel legat stadigt under hela 14-årsperioden.

*Inkluderar inte Welsh (alla sektioner) samt American- paint eller quarter då data inte finns för alla år

ÖVERSIKT 2007-2020

Antal uppfödare

Vid detta tillfälle ser vi att antalet uppfödare blivit några fler, och vi hoppas den positiva trenden fortsätter.

I VARJE RAPPORT finns ett nedslag över en treårsperiod där antalet uppfödare redovisas.

Antalet uppfödare, en person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av de tre aktuella åren, minskade mycket mellan den första och kommande två rapporten.

AVELSVÄRDERING

AVELSVÄRDERING går till på olika sätt i olika raser. Inom de allra flesta raser finns olika bedömningar och avelsvärderingar av hingstar.

Hästen visas för en domare och får poäng för exteriöra- och/eller bruksegenskaper. Bedömningen ligger sedan till grund för avelsvärderingen.

INOM AVELN PÅ TRAVHÄSTAR, SWB OCH ISLANDSHÄSTAR används även BLUP-metoden. BLUP står för Best Linear Unbiased Prediction och är en metod för att statistiskt skatta avelsvärden för varje individ baserat på individens egna och släktingars resultat från tävling och andra tester och avelsvärderingar, tex unghäst-test.

Avelsindexen som skattas med metoden anger hur hästen förväntas förärva sig.

HUR ANVÄNDS HÄSTEN?

SWB UNGHÄSTTEST OCH RIDHÄSTTEST

- 1 022 visade hästar

SVENSKA HÄSTAVELSFÖRBUNDET SOMMARPREMIERING

- 1 339 visade hästar och ponnyer

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET TÄVLING

- 35 700 hästar och ponnyer hade aktiva tävlingslicenser
- 355 944 starter gjordes totalt i alla discipliner
- ca 77% hoppning, 20% dressyr, 2% fälttävlan, 1% övriga grenar

SVENSK GALOPP

- 1 064 startande hästar
- 592 lopp för stora hästar, 91 för ponnyer

SVENSK TRAVSPORT

- 11 899 startande hästar, varav 10 220 varmblod och 1 679 kallblod
- 89 611 starter gjordes totalt, 1 074 ponnyer startade vid 11 057 starter

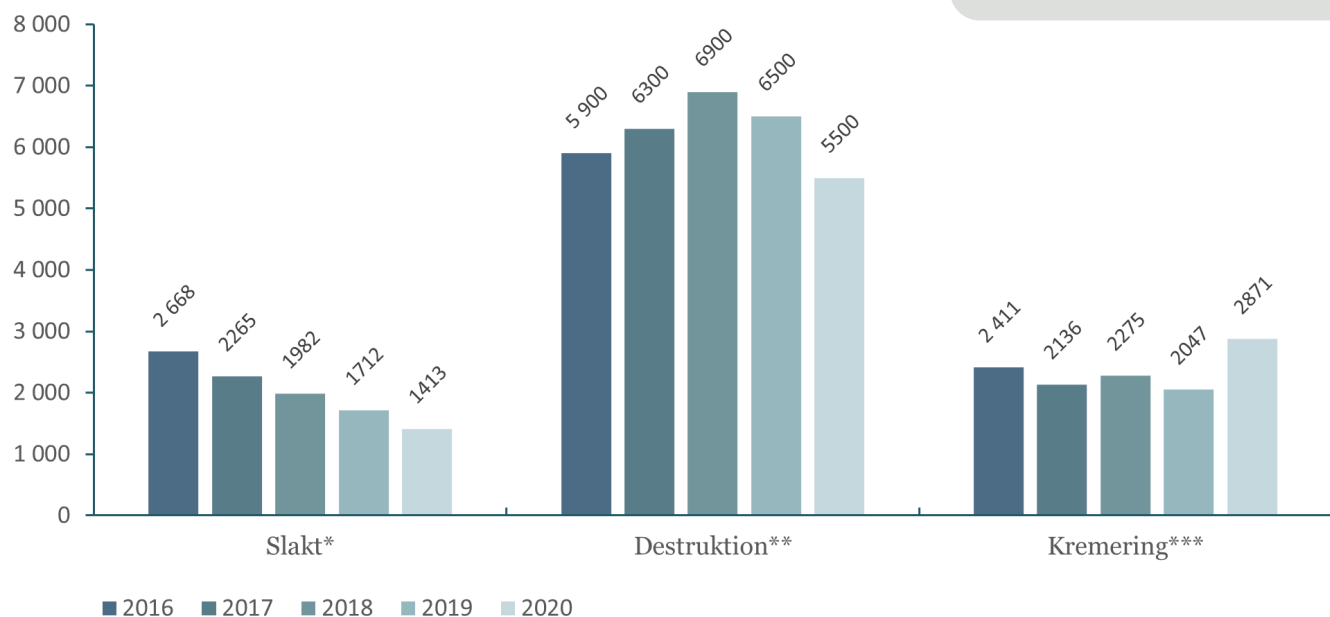
MÅNGA HÄSTAR VISAS vid olika unghästbedömningar, sommarpremieringar och tävlas inom olika discipliner.

Statistiken är från 2019, då det under 2020 var många aktiviteter och tävlingar som ställdes in pga coronapandemin.

I Sverige finns knappt **450** ridskolor (inom SvRF) och **31** travskolor.

NÄR HÄSTENS LIV ÄR SLUT

Sammanställning av antal slaktade hästar samt omhändertagande av avlivade hästar

Det är även tillåtet att gräva ner hästar på en plats som är godkänd av kommunen. Ingen offentlig statistik finns över hur många hästar som grävs ner varje år. Tidigare krävdes godkännande från Länsstyrelsen och 2014 grävdes 1 110 hästar ner.

NÄR HÄSTENS LIV ÄR SLUT behöver hästens ägare besluta var och hur den ska avlivas och vad som ska hända med kroppen efter avlivning. Hästen kan avlivas och kroppen omhändertas på olika sätt eller så slaktas hästen på ett slakteri för att bli livsmedel.

FÄRRE OCH FÄRRE HÄSTAR SLAKTAS I SVERIGE varje år, antalet har minskat med drygt 65% de senaste 10 åren. Antalet slakterier som tar emot häst har också minskat under denna tid. Ett fåtal hästar slaktas även för att användas till foder till andra djur, antingen till djurparker för att bli rovdjursmat eller som del i hundfoder.

Det enskilt vanligaste sättet att omhänderta avlivade hästar är energigtätvinnning (destruktion). Kroppen omvandlas till biomal, ett material som används för att utvinna energi. Kremering är ett annat vanligt sätt att omhänderta kroppen, antingen separat eller tillsammans med andra hästar/djur. Om kroppen har kremats separat kan djurägaren välja att få tillbaka askan.

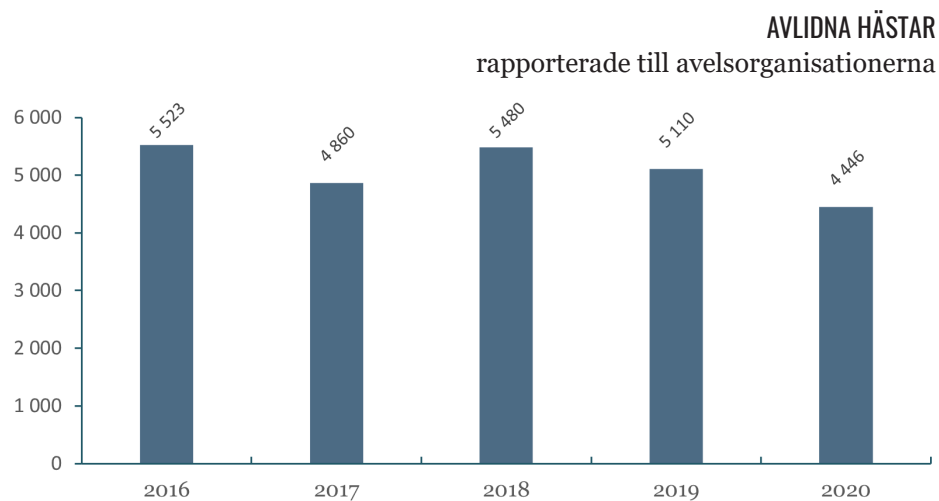
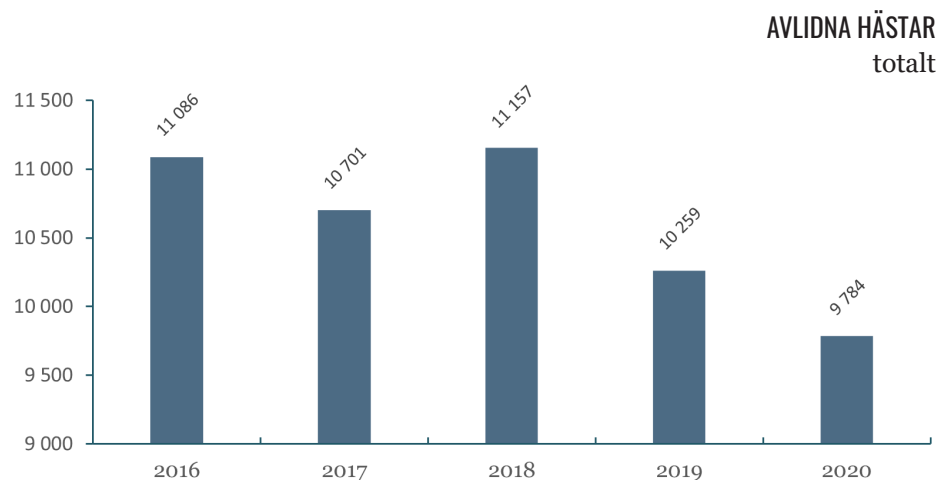
* Jordbruksverket

** Konvex AB

*** SVA, Hästkrematoriet Ellenberga, Ett värdigt slut Ålberga, Vivet, Svensk Lantbrukstjänst

NÄR HÄSTENS LIV ÄR SLUT

Jämförelse mellan det totala antalet döda hästar och antalet hästar rapporterade döda till avelsorganisationerna

Observera att ovanstående diagram har olika skalor

NÄR HÄSTEN AVLIVATS eller slaktats ska den rapporteras som avliden till den avelsorganisation eller registerförande förening där den finns registrerad.

Sammanställningen visar dock brister, då det totala antalet hästar som registrerats som döda bara motsvarar ungefär hälften av de hästar som olika aktörer som omhändertar hästkroppar har redovisat. Utöver den totala redovisade siffran över omhändertagna hästkroppar tillkommer dessutom kroppar som grävts ner.

Horses made in Sweden vill synliggöra alla positiva saker med våra svenskuppfödda hästar. Det är inte bara hästar av hög kvalité, de är sunda och hållbara individer som bidrar till en levande landsbygd, företagande och att hålla våra marker öppna. Oavsett ras eller sport vill vi arbeta för svensk avel och uppfödning.

Njut av fantastiska bilder på våra svenskuppfödda hästar under #horsesmadeinsweden på Instagram och andra sociala medier.

TACK TILL

Svenska Hästavelsförbundet (Blå basen), Svensk Galopp, Svensk Travsport, Swedish Warmblood Association (SWB), Svenska Islandshästförbundets Stiftelse för Avel och Sveriges Shetlandssällskap som alla bidragit med statistik till denna rapport.

Varmt tack även till alla fotografer som bidragit med bilder; Jessica Hedlund, Linda Andersson, Jessica Ortiz Bergström, Elin LeeApple och Karolina Lagerlund.

SAMMANFATTNING

Det är nu fjärde gången statistiken över avel och uppfödning i Sverige sammanställs av HNS. Rapporterna sträcker sig från 2007 till 2020 och efter en stor nedgång av antalet betäckta ston under åren 2007-2013 kan vi se en vändning. 2020 var året med toppnotering i denna rapport och antal betäckta ston landade då en bit över 14 000. En stark inhemsk avel är viktig för att fortsätta försörja hästnäringen med sunda, hållbara hästar utan att bli helt beroende av import.

Antalet uppfödare har ökat med nära 10% sedan förra rapporten. Precis som i tidigare rapporter definieras en uppfödare som en person eller företag som fött upp minst en häst per år under två av tre år (i denna rapport 2018-2020). De flesta uppfödare finns i södra Sverige, med allra flest i Skåne och Västra Götalands län. Uppfödare av SWB och varmblodig travhäst är flest, men där finns stora skillnader i antalet betäckta ston per uppfödare. SWB har drygt 1300 uppfödare under perioden, medan lite fler än 900 uppfödare föder upp varmblodiga travhästar. Antalet betäckta ston ligger dock på ungefär samma nivå i de två raserna.

Uppfödarstrukturen skiljer sig mycket även inom andra raser, 75% av Shetlandspionnyerna under åren 2018-2020 föddes upp hos en uppfödare, medan bara 52% av hästarna av övriga raser registrerade i Blå Basen föddes upp hos en uppfödare.

Precis som i förra avelsrapporten ser vi att ett antal av de hästar som avlivas aldrig blir registrerade som döda hos avelsorganisationerna. Exakt vad det beror på är svårt att säga, men troligen är kännedomen låg hos hobbyhästägare om att hästen måste registreras som död och informationsinsatser skulle behövas. När anläggningsregistret hos Jordbruksverket är etablerat kan det bidra till att bättra återrapporteringen då hästen ska avregistreras från anläggningen i samband med avlivning.

Slakten av hästar fortsätter att minska, trots att det inte är någon större ökning av antalet hästkroppar som kremas eller går till energiåtervinning. Eventuellt grävs fler hästkroppar ner sedan kravet på tillstånd från Länsstyrelsen ersattes med lokala riktlinjer i kommunerna 2015.

Hästnäringens Nationella Stiftelse

Rapporten **HÄSTAR OCH UPPFÖDARE I SVERIGE** har tagits fram av Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Hästnäringens Avelskommitté. I kommittén ingår organisationerna Swedish Warmblood Association, Svensk Travsport, Svensk Galopp, Svenska Hästavelsförbundet och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF).

HNS arbetar för och med den svenska hästnäringen. Vi är en paraplyorganisation med uppdrag att genom kunskap och samverkan långsiktigt stärka och utveckla svensk hästsektor. Detta blir verklighet genom satsningar på bland annat utbildning, hästuppfödning och ungdomsverksamhet. HNS ansvarar också för en hållbar och rationell verksamhet av Hästnäringens Riksanläggningar – Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången, samt forskning och utveckling via Stiftelsen Hästforskning.

HNS – hästen utvecklar och förenar Sverige

@hastnaringen

hastnaringen.se